

Eiffel a Girona

La torre de París que va dissenyar Gustave Eiffel ha fet cent anys. Aquest prodigi de l'enginy i de la tecnologia, esdevingut un símbol universal, dóna fe del geni del seu creador.

La commemoració ha donat peu a recordar el pas de l'enginyer per Catalunya, on sembla que l'exponent més destacat de la seva tècnica i del seu estil és el pont de les Peixateries de Girona, sobre el riu Onyar, singular estructura metàl·lica que, més enllà de la seva condició de passera, esdevé un mirador privilegiat de la Girona fluvial.

El pont de Girona és més vell que la torre de París. Va ser construït l'any 1877, amb material portat des de França, segons una adjudicació municipal per 19.750 pessetes que finalment es van convertir en 22.500. L'Ajuntament conserva el document que va signar el propi Eiffel per garantir el compliment del contracte. La placa incorporada a la barana del pont dóna fe de la seva paternitat: *G. Eiffel & Cie. Constructeurs à Levallois près Paris.*

Com la famosa torre, aquest pont original i elegant, veritable audàcia del disseny del seu temps, és una bona representació plàstica de l'esperit del segle XIX. La fascinació que exercia en aquella època la capital de França es torna a fer palesa a pocs metres de distància. Si hom deixa el pont i travessa la Rambla en línia recta, trobarà en el sostre d'una de les voltes l'anunci pintat a mà d'una antiga cotilleria, amb un plànol de París que també té cent anys.

«Hospital Josep Trueta»

Fa temps que vàrem dedicar un d'aquests papers a fer palesa la incompatibilitat entre l'Hospital de Girona i el nom del general Álvarez de Castro que el franquisme li va atorgar. Ara les autoritats sanitàries de la Generalitat sembla que es mostren disposades a canviar aquest nom pel del doctor Josep Trueta.

Sense repetir els arguments que ja vàrem invocar en el seu moment per demanar la supressió de l'actual incongruència, voldríem fer costat a les veus que, des dels dos diaris gironins, s'han pronunciat també a favor de la substitució. A Jordi Soler, de *Punt Diari*, esborrar el nom del general li sembla «una obligació ineludible que ja fa temps que s'hauria d'haver dut a terme», i recorda que fou justament el militar andalús el responsable de la mort de centenars de gironins, «no només per efecte de les bales franceses, sinó per la catastròfica situació sanitària en què es veié sumida la ciutat». Jordi Dalmau, a *Diari de Girona*, repassa les biografies d'Álvarez i de Trueta i conclou rodonament: «Són dos noms, dues opcions clarament diferents. Buscar la mort o lluitar per la vida. Fer-se famós forçant una immortalitat personal que decaurà amb la crítica històrica, o arribar a la universalitat fent del servei a la ciència una exemplar lliçó. L'un, la guerra. L'altre, el desig de vida».

Després de tants anys de portar, com un estigma, el nom d'un general «insensible al dolor col·lectiu», serà bo que l'Hospital s'honorï amb el nom d'un cirurgià de guerra famós arreu del món pels seus invents en el tractament de ferides.

NARCÍS-JORDI ARAGÓ

paperets

● Per a l'antologia literària de Sant Daniel, com a complement dels textos ja publicats en aquestes pàgines. És un fragment d'Estimats germans, la narració autobiogràfica de Josep Valls: «Cap a la dreta, albiró una vall frondosa, verda, ubèrrima, grassa de llavors i de vegetació. Vall petita, esclèixa o xaragall de pessebre, al fons de la qual mena un corriol cap a les muntanyes que ara, exprimatxades per aquest vent del nord, sembla que tinc aquí a tocar... Vall d'aigües fresques amb noms sonors i contrades obagues on fa bo asseure's en una pedra vella enfistionada de molsa verda, i contemplar passar les hores. I parar el sol, i sentir moure's les fulles de les acàcies i alzines, mentre entrelluqueu, per entremig del brancam, algun tros de muralla romana i ciclopia allà dalt, al turó de l'acròpolis, és a dir, aquí mateix on sóc en aquests moments...»

● Sant Daniel és, veritablement, l'escenari de les desgràcies. Per si no n'hi hagués prou amb agressió del MOPU a través de la variant, ara s'hi vol ficar també la Telefònica, amb un projecte de torre de comunicacions de cent deu metres d'altura justament a dalt del turó que presideix l'antic Polvorí. Des de petits havíem après a veure, en la silueta característica d'aquell casalot, una referència a l'Arca de Noé, com si la muntanya fos l'Ararat bíblic i la vall el vast espai inundat per les aigües del Diluvi. Serà aquesta una altra imatge que haurèm de donar per perduda?

● Cent anys del Casino dels Nois de Sant Feliu de Guíxols, un edifici que en un moment donat va ser salvat in extremis gràcies a l'acció popular. Josep Vicente, un dels seus salvadors, diu ara des de l'alcaldia que «en el rovell de l'ou del passeig —ahir burgès, avui mesocràtic— la baluerna empetitada del Casino hi posa una penyora de la Ciutat popular, obrera i menestral, plantada com una bandera, un sentinella i una reflexió». I afegeix: «Amb sinceritat: em sembla que, a primer cop d'ull, l'edifici del passeig dels Guíxols s'ha de trobar lleig, però inseparablement d'aquesta impressió inicial, hi ha la seguretat que la seva «lletjor» és innocent, benèvola, entranyable i protegible (hi ha lletjors malignes, arrogants, agressives i de mal destuir). Podria dir-se que entre els pseudo-buildings que fan renglera a costat i costat del Casino, ell està «fora de context», però em sembla que la veritat és que el Casino està en el seu propi context...»